

Ο Λόγος ανακαίνιση των πάντων

Ορθοδοξία / Ιερός Άμβων

π. Ραφαήλ Χ. Μισιαούλης, Ιεροδιάκονος Ιεράς Μητροπόλεως Ταμασού και Ορεινής, θεολόγος

Κύριε, τον Παράλυτον ουχ η κολυμβήθρα εθεράπευσεν, αλλ' ο σος λόγος ανεκαίνισε [1].

Κυριακή του Παραλύτου σήμερα και στη σημερινή Ευαγγελική περικοπή βλέπουμε τον αρχηγό της ζωής και του θανάτου, τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό, να θεραπεύει με θαυματουργικό τρόπο τον παράλυτο στα Ιεροσόλυμα. Μας περιγράφει ένα παράδειγμα μεγάλης και μακρόχρονης υπομονής στον πόνο. Με μόνο τον λόγο Του θεραπεύει έναν παράλυτο.

Ανεβαίνοντας ο Κύριος στην πόλη των Ιεροσολύμων, βρέθηκε στη δεξαμενή Βηθεσδά [2], στην οποία πίστευαν ότι είχε ιαματικές ιδιότητες. Η Προβατική κολυμβήθρα ή Βηθεσδά πήρε το όνομα της από τη γειτονική Προβατική Πύλη [3], από την οποία περνούσαν τα πρόβατα που προορίζονταν για θυσία, για να τα πλύνουν πρώτα στην κολυμβήθρα. Γύρω από την κολυμβήθρα υπήρχαν πέντε στεγασμένοι χώροι, για να φιλοξενούν τους ασθενείς που κατέφευγαν εκεί και περίμεναν με θαυματουργικό τρόπο να θεραπευθούν. Ανέμεναν την ξαφνική έλευση

ενός αγγέλου, προκειμένου να ταραξει το νερό της.

Μαζί με αυτούς τους ασθενείς, τους δεινοπαθούντες συνανθρώπους μας, βρισκόταν ένας άνθρωπος ο οποίος για τριάντα οκτώ χρόνια ήταν παράλυτος με μοναδικούς συντρόφους τον πόνο της ασθένειας του και την εγκατάλειψη των συνανθρώπων του. Ο Κύριος γνωρίζοντας ότι τον είχε ανάγκη ο παράλυτος, δεν πέρασε τυχαία από τη λίμνη. Προγνώριζε πως εκεί τον περίμενε ένα μεγάλο έργο, σε εκείνο τον τόπο τη συγκεκριμένη στιγμή. «Τούτον ιδών ο Ιησούς κατακείμενον» τον πλησιάζει και τον ρωτά «θέλεις υγιής γενέσθαι; [4]». Μια απλή ερώτηση με διπλό περιεχόμενο. Υπήρχε περίπτωση, αδελφοί μου, κάποιος ασθενής να μην απαντήσει θετικά, να πει θέλω; Γιατί ο Ιησούς κάνει αυτή την ερώτηση; Πού αποσκοπεί; Την απάντηση μας την δίνει ο Άγιος Κύριλλος Ιεροσολύμων στην ερμηνεία του για τη θεραπεία του παραλυτικού της Βηθεσδά λέγοντας ότι ο παράλυτος δεν ήταν μόνο σωματικά άρρωστος, αλλά και ψυχικά.

Ο Άγιος Μακάριος ο Πάτριος αναφέρει χαρακτηριστικά «ποιος λοιπόν, θα ήταν τόσο σκληρός στην καρδιά, τόσο θηριογνώμων στην διάθεση ώστε να μη συλλυπηθεί καινά μη συμπονέσει σήμερα, ακούγοντας από το Ιερό Ευαγγέλιο τους πολλούς εκείνους χρόνους, τους οποίους πέρασεν ο σημερινός παράλυτος κατάκοιτος, σαν αναίσθητος λίθος, πάνω σε ένα κρεβάτι; Ποιος να μη συλλυπηθεί, όταν συλλογισθεί όχι μόνο τους πόνους που του προκαλούσε η βαρύτατη ασθένεια της παραλυσίας, αλλά ακόμη την λύπη και το παράπονο που ησθάνετο όταν έβλεπε τον Άγγελο να ταρασσει το ύδωρ της κολυμβήθρας, να ιατρεύεται άλλος και να φεύγει και ο ίδιος να κείται πάντοτε εκεί; [5]»

Ο παράλυτος, όμως, δεν απαντά ευθέως «ναι, θέλω» αλλά αναφέρει το παράπονο του προς τον Κύριο ότι δεν είχε άνθρωπο να τον βοηθήσει «Κύριε, άνθρωπον ουκ έχω, ίνα όταν ταραχθή το ύδωρ, βάλη με εις την κολυμβήθραν· εν ω δε έρχομαι

εγώ, άλλος προ εμού καταβαίνει [6]». Ένας άνθρωπος να βοηθήσει τον συνάνθρωπο του δεν βρέθηκε.

«Άνθρωπον ουκ έχω». Μεγάλο το παράπονο του παραλύτου. Δεν υπάρχουν περιπτώσεις στη ζωή μας που να μην έχουμε την ανάγκη του συνανθρώπου μας με τον οποίο θα ανταλλάξουμε τις σκέψεις μας και τους προβληματισμούς μας. Πάντοτε και κυρίως στις ημέρες που ζούμε αδυνατούμε να αντιμετωπίσουμε τις δυσκολίες της ζωής μόνοι μας [7]. Πολύ σημαντικό να έχουμε αυθεντικούς φίλους στη ζωή μας, χωρίς να ξεχνούμε ότι ο πρώτος και αληθινός φίλος μας είναι ο δημιουργός μας, ο Ιησούς Χριστός. Λέει στη Σοφία Σειράχ «Φίλος πιστός σκέπη κραταιά, ο δε ευρών αυτόν εύρε θησαυρόν. Φίλου πιστού ουκ έστι αντάλλαγμα, φίλος πιστός φάρμακον ζωής, και οι φοβούμενοι τον Κύριον ευρήσουσιν αυτόν» [8].

Σε ένα τροπάριο της εορτής, παρουσιάζει τον Κύριο να απαντάει στον παραλυτικό, όταν εκείνος του λέει ότι δεν έχει άνθρωπο για να τον βάλει στο νερό και να γιατρευτεί, με τα εξής λόγια: «δια σε άνθρωπος γέγονα, δια σε σάρκα περιβέβλημαι και λέγεις άνθρωπον ουκ έχω; [9]». Δηλαδή, λέει ο Χριστός μας στον παραλυτικό: ότι για σένα έγινα άνθρωπος και περιβλήθηκα με σάρκα και λες ότι δεν έχεις άνθρωπο;

Ο Άγιος Νικόλαος επίσκοπος Αχρίδος θαυμάζει την ηρωική υπομονή του παραλύτου λέγοντας «τι ηρωική υπομονή είχε ο άνθρωπος αυτός! Τι υπεράνθρωπες προσπάθειες θα κατέβαλε για να συρθεί ως την κολυμβήθρα τη στιγμή που ο άγγελος του Θεού τάραζε το νερό! Τί σταθερή ελπίδα είχε στη θεραπεία του από μέρα σε μέρα, από χρόνο σε χρόνο, ακόμα κι από δεκαετία σε δεκαετία! [10]».

Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος σε ομιλία του στη σημερινή ευαγγελική περικοπή αναφέρει: «ας νιώσωμε λοιπόν, αγαπητοί μου, ντροπή και ας στενάξωμε για την πολλή αδιαφορία μας. Τριάντα οχτώ χρόνια έμεινε στο ίδιο μέρος εκείνος και, μ' όλο που δεν πετύχαινε ό,τι ήθελε, δεν απομακρυνόταν. Και δεν πετύχαινε όχι από αδιαφορία δική του αλλά γιατί τον εμπόδιζαν και τον παραμέριζαν οι άλλοι. Και όμως δεν απογοητευόταν. Εμείς όμως δέκα ημέρες αν μείνωμε κάπου και παρακαλέσωμε για κάτι χωρίς να πετύχουμε στο τέλος βαρυόμαστε να δείξωμε τον ίδιο ζήλο. Και στους ανθρώπους κάποτε μένουμε κοντά τόσο διάστημα υποφέροντες τις ταλαιπωρίες της εκστρατείας και εκτελώντας εργασίες δουλοπρεπείς, χωρίς να εκπληρώνεται πολλές φορές ή ελπίδα μας. Στον Κύριο όμως το δικό μας, όπου θα πάρωμε οπωσδήποτε μεγαλύτερη από τους κόπους μας αμοιβή - η ελπίδα, γράφει, δεν απογοητεύει - δεν θέλομε να μείνωμε κοντά του με το ζήλο που πρέπει».

Ο Κύριος αμέσως του λέει «Έγειρε, άρον τον κράβαττόν σου και περιπατεί». Συνεχίζει λέγοντας του «ίδε υγιής γέγονας- μηκέτι αμάρτανε, ίνα μη χείρον σοι τι

γένηται». Το «και περιπατεί» του Ιησού έχει μια πιο βαθιά έννοια. Σημαίνει ότι δεν έχει ουσία στο να είμαστε καλά μόνο στην υγεία μας, αλλά χρειαζόμαστε την υγεία μας για να εργαζόμαστε για την σωτηρία μας, για τη δόξα του Θεού. Σημαίνει να βαδίζει ο άνθρωπος την οδό του Κυρίου. Και το πρώτο που πρέπει να κάνουμε ως μέλη της Αγίας Ορθοδόξου ημών Εκκλησίας είναι να μετέχουμε στα Μυστήρια της Εκκλησίας μας για να λατρεύουμε τον Θεό. Αυτό μας διδάσκει ο παράλυτος της σημερινής Ευαγγελικής περικοπής, τον οποίο βρήκε ο Ιησούς στο Ναό.

Ο Κύριος θεράπευσε το σώμα και τώρα αναβιβάζει το γεγονός αυτό σε ανώτερη σφαίρα, στην πνευματική του διάσταση. Κάνει τον παράλυτο να συνειδητοποιήσει ότι πηγή και αιτία της φοβερής του αρρώστιας ήταν η αμαρτία. Η θεραπεία τόσο της ψυχής όσο και του σώματος δίνεται από τον εύσπλαχνο Κύριο μ' έναν όρο, μόνο μ' έναν όρο: την αποδέσμευση από την αμαρτία, και μάλιστα από τη θανάσιμη αμαρτία, λέει ο Άγιος Ιγνάτιος επίσκοπος Σταυρουπόλεως.

Όποιος νικά τη δική του αμαρτωλότητα, τα προσωπικά του πάθη, μπορεί εύκολα ν' αντισταθεί και στις επιλήψιμες συνήθειες, στα κοινά πάθη, στις γενικευμένες πλάνες της κοινωνίας. Αυτό μας το επιβεβαιώνουν οι Άγιοι της Εκκλησίας μας, οι οποίοι νίκησαν ία πάθη τους, δεν επηρεάζονταν από την πλάνη της κοινωνίας, ομολογούσαν Ιησού Χριστό σταυρωθέντα και αναστάντα εκ νεκρών και για την αγάπη Του, έδιναν το αίμα τους επισφραγίζοντας την ομολογία τους [11].

Ο Κύριος κάνει κάτι στο συγκεκριμένο θαύμα, που δεν το κάνει στις άλλες περιπτώσεις θαυμάτων. Δεν ερευνά αν υπάρχει πίστη μέσα στον παράλυτο. Και ο λόγος είναι διότι η πίστη του ανθρώπου είναι ολοφάνερη. Αυτό εξάγεται από την υπομονή των τριάντα και οκτώ ετών που έκανε με την ελπίδα πως θα λάβει βοήθεια από τον ουρανό. Δεν πιστεύει μόνο στη Θαυματουργική ενέργεια του αγγέλου του Θεού.

Αγαπητοί μου αδελφοί, ας έχουμε κι εμείς την υπομονή στις διάφορες δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε και να εναποθέτουμε την ελπίδα μας στον Ιησού Χριστό. Έρχεται ο Κύριος για να γίνει ο δικός μας άνθρωπος, ο δικός μας φίλος για να μας απαλλάξει από τα μεγάλα και δυσβάστακτα προβλήματα μας και να τα επωμισθεί ο ίδιος. Εμείς, πρέπει να δείξουμε εμπιστοσύνη στο πρόσωπο Του. Όπως θεράπευσε τον παράλυτο της περικοπής, έτσι θα αναστήσει και όσους τον εμπιστευθούν και καταθέτουν τη ζωή τους στο θείο του θέλημα.

Παραπομπές:

1. Δοξαστικό Αίνων Κυριακής του Παραλύτου.
2. Με την ονομασία Βηθεσδά ή προβατική κολυμβήθρα αναφέρεται στη Βίβλο δεξαμενή, η οποία βρισκόταν στη λεγόμενη «Προβατική Πύλη» της Ιερουσαλήμ. Είχε 5 στοές και το όνομα της είχε συνδεθεί με θεραπείες ασθενών που αποδόθηκαν σε θαύματα, όπως η θεραπεία του παραλυτικού στην Αποκάλυψη του Ιωάννη. Τον 5ο αιώνα, ανεγέρθηκε ναός εις μνήμην του εν λόγω θαύματος. Η κολυμβήθρα εντοπίστηκε, μετά από αρχαιολογική έρευνα, το 1871.
3. Νεεμία 3,32.
4. Ιωάννη 5,6.
5. Μακαρίου του Πάτμιου, λόγος στην Κυριακή του Παραλύτου.
6. Ιωάννη 5,7.
7. Επισκόπου Γεωργίου Παυλίδου, Μητροπολίτου Νικαίας, «Λύχνος τοις ποσί μου». Λόγοι εις τα Ευαγγέλια των Κυριακών, σελ. 21-25, Εκδόσεις Β'.
8. Σοφία Σειράχ 6,14-16.
9. Δοξαστικό Λιτής του Παραλύτου.
10. Απόσπασμα από το βιβλίο «ΟΜΙΛΙΕΣ Γ: ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΗΜΕΡΑ - Από την Κυριακή του Πάσχα ως την Πεντηκοστή», Αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς, Μετάφραση - Επιμέλεια ΠΕΤΡΟΥ ΜΠΟΤΣΗ - 2011.
- 11 «Ασκητικές ομιλίες Α», Ανίου Ιγνατίου Μπριαντσανίνωφ, επισκόπου Καυκάσου και Μαύρης Θάλασσας, Εκδ. Ιεράς Μονής Παρακλήτου, Ωρωπός Αττικής.

<https://bit.ly/3Phyjk6>